

INFORMACIJA

apie priimtą sprendimą dėl planuojamos ūkinės veiklos „**Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimas**“ leistinumą poveikio aplinkai požiūriu

1. Planuojamos ūkinės veiklos (PŪV) užsakovas. Valstybės įmonė Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra (toliau – RATA), adresas: Verkių g. 36, LT-09109 Vilnius, Lietuva, tel. (8 5) 213 3139, faksas (8 5) 213 3141, el. paštas: sergej.abdulajev@rata.lt.

2. Poveikio aplinkai vertinimo (PAV) dokumentų rengėjas. Lietuvos energetikos institutas, adresas: Breslaujos g. 3, LT-44403 Kaunas, Lietuva, tel. (8 37) 401 891, (8 37) 401 890, faksas (8 37) 351 271, el. paštas: povilas.poskas@lei.lt, arturas.smaizys@lei.lt.

3. PŪV pavadinimas. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimas.

4. PŪV vieta. Širvintų rajono savivaldybė, Jauniūnų seniūnija, Bartkuškio miškas, Žaliosios girininkijos 53 kvartalas.

5. PŪV aprašymas. Į Maišiagalos saugyklą nuo 1963 iki 1989 metų buvo talpinami panaudoti uždarieji jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniai ir radioaktyviosios atliekos (RA) iš pramonės įmonių, sveikatos priežiūros įstaigų, mokslo įstaigų ir karinių dalinių. Per visą eksploatavimo laikotarpį saugykloje sukaupta apie 114 m³ RA. 1989 m. saugykla uždaryta ir užkonservuota. PŪV metu, atlikus parengiamuosius darbus (pvz., lengvų konstrukcijų statinio virš saugyklos (rūsio) įrengimas, reikalingos įrangos ir priemonių sumontavimas ir kt.), iš rūsio bus išimtos RA, demontuota skystųjų RA talpykla bei rūsio konstrukcijos, surinktas radionuklidais užterštas gruntas. Šios RA bei radionuklidais užterštos medžiagos sandariuose ir jonizuojančią spinduliuotę ekranuojančiuose konteineriuose bus transportuojamos į Ignalinos AE teritoriją. Atliekų transportavimas vyks jau esančiais viešaisiais keliais, laikantis pavojingų krovinių vežimo taisyklių ir reikalavimų.

6. Priemonių, numatytų neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti, aprašymas. Jonizuojančioji spinduliuotė ir radionuklidų patekimas į aplinką yra pagrindiniai veiksniai, kurie PŪV metu gali sąlygoti neigiamą poveikį aplinkai. Virš saugyklos (rūsio) planuojama įrengti lengvų konstrukcijų statinį („kesoną“) su sumažintu atmosferiniu slėgiu viduje, ventiliacijos sistemoje bus naudojami HEPA filtrai – šios priemonės žymiai sumažins radionuklidų patekimo į aplinką galimybę. Siekiant išvengti ar sumažinti darbuotojų jonizuojančiosios spinduliuotės apšvitą, „kesono“ viduje bus sumontuoti nuotoliniu būdu valdomi įrenginiai (kranas, perforatorius, griebtuvai, žirklys, pjūklas ir kt.), darbuotojai bus aprūpinti individualiomis apsaugos priemonėmis. RA transportavimui į Ignalinos AE bus naudojami sandarūs konteineriai ekranuojantys jonizuojančiąją spinduliuotę. Radiologiniu požiūriu pavojingo objekto, t.y. Maišiagalos saugyklos, pašalinimas pagerins vietovės situaciją, nes nebeliks potencialaus radiologinės taršos šaltinio galinčio sukelti neigiamą poveikį įvairiems aplinkos komponentams.

7. Pateiktos PAV subjektų išvados. PAV dokumentus pagal kompetenciją nagrinėjo šie PAV subjektai: Širvintų rajono savivaldybės administracija, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Radiacinės saugos centras, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos, Energetikos ministerija. PAV programai, PAV ataskaitai ir PŪV galimybėms pritarė visi poveikio aplinkai vertinimo subjektai.

8. Visuomenės informavimas ir dalyvavimas.

Visuomenė apie parengtą PAV programą buvo informuota Širvintų r. laikraštyje „Širvintų kraštas“ (2017-06-14), Respublikiniame dienraštyje „Lietuvos rytas“ (2017-06-14), Širvintų r. savivaldybės informacinių pranešimų lentoje (2017-06-13), Širvintų r., Jauniūnų sen. informacinių pranešimų lentoje (2017-06-13), Atsakingosios institucijos – Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje www.gamta.lt (2017-06-14), PŪV organizatoriaus tinklalapyje www.rata.lt (2017-06-08), PAV programos rengėjo tinklalapyje www.lei.lt (2017-06-09). Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV programos negauta.

Informacija apie visuomenės viešą supažindinimą su PAV ataskaita buvo paskelbta Širvintų r. laikraštyje „Širvintų kraštas“ (2017-10-21), Respublikiniame dienraštyje „Lietuvos rytas“ (2017-10-20), Širvintų r. savivaldybės informacinių pranešimų lentoje (2017-10-20), Širvintų r., Jauniūnų sen. informacinių pranešimų lentoje (2017-10-19), PŪV organizatoriaus tinklalapyje www.rata.lt (2017-10-19), PAV dokumentų rengėjo tinklalapyje www.lei.lt (2017-10-19).

Viešas visuomenės supažindinimas su planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaita įvyko 2017 m. lapkričio 13 d., 17 val. 30 min., Širvintų rajono savivaldybėje (Vilniaus g. 61, Širvintos).

Suinteresuotos visuomenės pasiūlymų dėl planuojamos ūkinės veiklos PAV ataskaitos negauta.

Atsakingosios institucija – Aplinkos apsaugos agentūra apie gautą PAV ataskaitą savo tinklalapyje www.gamta.lt visuomenei paskelbė 2018-03-13. Per nustatytą terminą pasiūlymų dėl PAV ataskaitos iš suinteresuotos visuomenės negauta.

9. Atsakingosios institucijos sprendimo pobūdis, jo priėmimo data ir su juo siejamos sąlygos, pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą.

Atsakingosios institucijos sprendimo pobūdis, su juo siejamos sąlygos ir motyvai pateikti Aplinkos apsaugos agentūros 2018-06-05 rašte Nr. (30.1)-A4-5363. Priimtas sprendimas – planuojama ūkinė veikla „Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimas“ leistina pagal PAV ataskaitoje pateiktą laiko alternatyvą – neatidėliotino eksploatavimo nutraukimo.

Sprendime nustatytos sąlygos, kad PŪV užsakovas privalo savo lėšomis įgyvendinti PAV ataskaitoje ir sprendimo atitinkamame punkte numatytas priemones neigiamam poveikiui aplinkai išvengti, sumažinti, kompensuoti ar jo pasekmėms likviduoti. Vykdomos veiklos metu paaiškėjus, kad daromas didesnis poveikis aplinkai už PAV ataskaitoje pateiktus arba teisės aktuose nustatytus rodiklius, veiklos vykdytojas privalės nedelsiant taikyti papildomas poveikį aplinkai mažinančias priemones arba mažinti veiklos apimtį/nutraukti veiklą.

Pagrindiniai motyvai, kuriais buvo remtasi priimant sprendimą – PŪV sklypas nepatenka ir nesiriboja su europinio tinklo „Natura 2000“ bei kitomis saugomomis teritorijomis, PŪV metu papildomų grėžinių, galinčių pakeisti Maišiagalos saugyklos aplinkos hidrologinį režimą ir taip paveikti aplinkines teritorijas, nenumatoma, radionuklidų išleidimo į aplinkos vandenį taip pat nenumatoma. Radiologiniu požiūriu pavojingo objekto pašalinimas pagerins esamą situaciją, nes nebeliks potencialaus radiologinės taršos šaltinio. Normaliomis planuojamos ūkinės veiklos vykdymo sąlygomis poveikio gyventojams nei dėl radionuklidų išmetimo į aplinkos vandenį ar orą, nei dėl tiesioginės apšvitos nebus. RA transportavimui į Ignalinos AE bus naudojami sandarūs ir jonizuojančiąją spinduliuotę ekranuojantys konteineriai.

10. Kur ir kada galima susipažinti su išsamesne informacija apie priimtą sprendimą dėl PŪV leistinumą pasirinktoje vietoje.

Lietuvos energetikos institute (Breslaujos g. 3, Kaunas), darbo dienomis nuo 8:00 val. iki 15:00 val. Išsami informacija apie priimtą sprendimą skelbiama atsakingosios institucijos – Aplinkos apsaugos agentūros tinklalapyje www.gamta.lt.